

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ПРАЦЬ

Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного

**Удосконалення освітньо-виховного процесу
в закладі вищої освіти**

збірник науково-методичних праць

**Запоріжжя
2023**

УДК 821.161.2.09 (062.552)

У45

Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: збірник науково-методичних праць / Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного. Запоріжжя : ТДАТУ, 2023. Вип. 26. 332 с.

Рекомендовано до друку вченою радою

*Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного
протокол №11 від 30.05.2023 р.*

Редакційна колегія:

Кюрчев С.В., д.т.н., професор, ректор ТДАТУ (головний редактор); Ломейко О.П., к.т.н., доцент, перший проректор (заступник головного редактора); Шарова Т.М., д.філол.н., професор, начальник ННЦ; Панченко А.І., д.т.н., професор, проректор з наукової роботи; Галько С.В., к.т.н., доцент, в.о. декана факультету енергетики та комп'ютерних технологій, Колокольчикова І.В., д.е.н., професор, в.о. декана факультету економіки та бізнесу; Іванова І.Є., к.с.-г.н., доцент, декан факультету агротехнологій та екології; Кувачов В.П., д.т.н., професор, в.о. декана механіко-технологічного факультету; Шокарев О.М., в.о. керівника ННІ ЗУП, кандидат технічних наук, доцент; Землянська А.В., к.філол.н., доцент кафедри суспільно-гуманітарних наук.

У збірнику подано матеріали науково-методичної конференції ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти» (29 травня 2023 р., м. Запоріжжя).

Публікації присвячені питанням розвитку вищої освіти в умовах дистанційного навчання, використання інноваційних технологій в освітньому процесі, впровадження результатів наукових досліджень з пріоритетних напрямів у фахову підготовку здобувачів освіти технічних спеціальностей, провідним тенденціям суспільно-гуманітарної освіти.

Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, учителям-практикам, аспірантам та здобувачам вищої освіти.

Статті опубліковано мовою оригіналу

Адреса редакції: 72312, ТДАТУ, пр-т Соборний, 226,

м. Запоріжжя, Запорізька обл.

e-mail: nnc@tsatu.edu.ua

Навчально-науковий центр університету

© Автори публікацій, 2023

© Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, 2023

ЗМІСТ

Антонова Г.В. <i>Дистанційне навчання: можливості та реальний досвід</i>	7
Болтянський Б.В., Болтянська Л.О. <i>Особливості використання ІТ-технологій в умовах дистанційного навчання</i>	13
Верхоланцева В.О., Паляничка Н.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Міжнародна діяльність ТДАТУ в умовах воєнного стану</i>	21
Вершков О.О., Антонова Г.В. <i>Психологічна модель, що оперує формальними позначеннями емоційних станів</i>	26
Вершков О.О., Мацулевич О.Є., Тетервак І.Р. <i>Програмна реалізація процесу моделювання функціональних поверхонь двигунів внутрішнього згоряння при виконанні лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні технології у виробництві»</i>	31
Гулевський В.Б., Постол Ю.О., Ковальов О.О. <i>Використання інформаційних технологій як ефективного засобу вивчення дисципліни «Основи проєктування систем електрифікації»</i>	37
Дашивець Г.І., В'юнник О.В. <i>Застосування сітьового моделювання виробничих процесів в інженерних дисциплінах</i>	47
Дереза О.О., Дереза С.В. <i>Особливості підготовки фахівців технічних спеціальностей</i>	56
Єременко Л.В., Ісакова О.І., Шлеїна Л.І., Зімонова О.В. <i>Аналіз підходів до розуміння конфліктності як якості особистості в соціальній психології</i> ...	63
Журавель Д.П., Бондар А.М. <i>Інноваційні технології профорієнтаційної роботи для здобувачів освіти технічних спеціальностей</i>	74
Землянський А.М., Землянська А.В. <i>Значення дисципліни «Політологія» для формування політичної культури майбутніх фахівців</i>	80
Зімонова О.В., Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В. <i>Щодо формування комунікативної культури здобувачів вищої освіти</i>	89
Зінов'єва О.Г. <i>Організація самостійної роботи студентів на базі використання інформаційних технологій</i>	97

Ісакова О.І., Шлєіна Л.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Філософський аспект розвитку вищої освіти</i>	103
Ковальов О.О., Самойчук К.О., Фучаджи Н.О., Гулевський В.Б. <i>Формування навичок науковця при викладанні дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»</i>	112
Козлова Л.В., Малюк Т.В. <i>Методичні підходи до проведення навчальної практики в дистанційному режимі</i>	120
Колесніков М.О., Покопцева Л.А., Пащенко Ю.П. <i>Неформальна освіта – крок до кар'єрного зростання</i>	128
Кривонос І.А. <i>Імплементация інтерактивних методів у процес вивчення іноземної мови дистанційно студентами спеціальності «Готельно-ресторанна справа»</i>	140
Ломейко О.П., Самойчук К.О. <i>Динаміка контингенту здобувачів ТДАТУ в 2022-2023 навчальному році</i>	149
Мацулевич О.Є., Антонова Г.В. <i>Автоматизація робочого місця інженера-механіка</i>	160
Мацулевич О.Є., Дереза О.О., Тетервак І.Р. <i>Використання САD-системи UNIGRAPHICS для технологічної підготовки виробництва корпусних деталей</i>	166
Михайленко О.Ю., Чаплінський А.П. <i>Колористичне рішення учбових приміщень з урахуванням норм ергономіки</i>	176
Паляничка Н.О., Верхованцева В.О., Фучаджи Н.О., Червоткіна О.О. <i>Особливості викладання технічних дисциплін при дистанційному навчанні у період воєнного стану</i>	183
Панченко А.І., Волошина А.А., Мельник О.В., Волошин А.А. <i>Шляхи удосконалення дистанційного навчання при викладанні технічних дисциплін у вищій школі</i>	188

Покопцева Л.А., Колесніков М.О. <i>Розвиток особистості фахівця з агрономії під час навчання у вищій школі.....</i>	200
Попова І.О. <i>Формування soft skills у здобувачів вищої освіти енергетичного напрямку в процесі вивчення теоретичних основ електротехніки.....</i>	206
Попова І.О., Квітка С.О., Чаусов С.В. <i>Особливості організації освітнього процесу здобувачів-енергетиків із вивчення обов'язкових дисциплін в умовах воєнного стану.....</i>	216
Сабо А.Г. <i>До дискусії щодо доцільності застосування презентацій у навчальному процесі.....</i>	224
Самойчук К.О. <i>Методика написання наукової статті здобувачами вищої освіти технічних спеціальностей в умовах військового стану.....</i>	231
Сахно Л.А. <i>Кейс-технології у викладанні обліково-аналітичних дисциплін.....</i>	241
Скляр О.Г., Скляр Р.В. <i>Використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання.....</i>	250
Тараненко Г.Г. <i>Педагогічний дизайн як актуальна тенденція підвищення якості освіти.....</i>	259
Червоткіна О.О., Верхованцева В.О., Паляничка Н.О. <i>Основні тенденції розвитку професійної освіти в Україні і за кордоном.....</i>	265
Червоткіна О.О., Ковальов О.О., Фучаджи Н.О., Матвіїшин П.В. <i>Навчання під час війни в Україні.....</i>	273
Шаров С.В. <i>Методичні підходи до викладання технології проектування та адміністрування баз даних.....</i>	281
Шарова Т.М. <i>Навчальний процес релокованого закладу вищої освіти в умовах воєнного стану.....</i>	288
Шарова Т.М., Землянська А.В. <i>Використання Освітнього порталу в дистанційному навчанні: недоліки й переваги.....</i>	297

Шлеїна Л.І. <i>Академічна доброчесність як невід'ємна складова сучасної вищої освіти</i>	304
Шлеїна Л.І., Ісакова О.І., Єременко Л.В., Зімонова О.В. <i>Інформаційні технології та їх застосування у процесі викладання суспільно-гуманітарних дисциплін</i>	312
Kryvonos I. <i>The improvement of listening skills of future Hotel and Restaurant business specialists during the learning of the discipline «English for specific purposes»</i>	318
Lubko D. <i>Improving students' educational practice using interactive technologies on the Arduino platform</i>	326

Скляр О.Г., к.т.н., професор, Скляр Р.В., к.т.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного

ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Анотація. У статті наводяться сутність, мета та сформульовані завдання найбільш розповсюджених інтерактивних методів навчання. Виділені принципи, на яких базується реалізація цих методів викладачами в освітньому процесі закладу вищої освіти.

Ключові слова: інтерактивні методи, викладач, здобувач вищої освіти, компетенція, круглий стіл, мозковий штурм, кейс-технологія.

Постановка проблеми. Основним завданням у навчанні здобувачів вищої освіти (ВО) має бути підвищення професійної компетенції, формування їхньої майстерності, прагнення здобувачів до освіти та самоосвіти. Такі вимоги до фахівця зобов'язують вищу школу шукати нові шляхи та методи вдосконалення підготовки висококваліфікованих кадрів для інженерно-інноваційної та науково-дослідної діяльності [1; 2]. Водночас під час пандемії COVID-19, а зараз – дії воєнного стану в країні, коли заклади вищої освіти почали переходити на дистанційну форму навчання, питання щодо застосування нових форм ефективних технологій навчання здобувачів стало особливо актуальним [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вища освіта України поступово переходить на використання інтерактивних методів навчання, які передбачають рівнозначну участь викладача та здобувача ВО в освітньому процесі [4]. Теоретичні аспекти, пов'язані з визначенням сутності інтерактивних методів, їх класифікації, визначенням найбільш поширених і придатних їх видів для розв'язання навчальних завдань набули висвітлення у працях А. Нісімчука, Г. Мітіна, Г. Шевченко, М. Скрипник, Л. Пироженко, О. Пометун та ін. учених [5; 6], які обґрунтовують доцільність застосування інтерактивних методів для підвищення ефективності процесу навчання. Інтерактивні технології навчання базуються на особистісно-діяльнісному підході та включають неситуативні (діалог) та ситуативні (ігрові – імітаційні та неімітаційні,

неігрові інтерактивні методи – аналіз та моделювання педагогічних ситуацій тощо) методи навчання [7].

Формулювання цілей статті. Обґрунтувати мету та принципи реалізації найбільш розповсюджених інтерактивних методів навчання у закладі вищої освіти (ЗВО).

Виклад основного матеріалу досліджень. Життя вимагає від нас освоєння інноваційних методів, методик та технологій навчання [8; 9]. У спеціальній літературі є різні трактування термінів «метод навчання», «методик та технології навчання». Але всі вони по сенсу однозначні [5; 10].

Метод навчання – це спосіб взаємодії педагога та учнів, за допомогою якого відбувається передача знань, умінь і навичок. Це – процес тривалий, що складається з декількох етапів і включає безліч прийомів.

Методика – це сукупність методів та методичних прийомів навчання, форм організації занять, створена задля досягнення певного класу цілей. Як правило, це якийсь готовий рецепт, алгоритм, процедура для проведення будь-яких орієнтованих дій. Методика відрізняється від методу конкретизацією прийомів та завдань.

Технологія – жорстко зафіксована послідовність дій та операцій, гарантують отримання заданого результату.

Сучасний викладач має бути компетентним, знати останні досягнення в освіті й техніці, а також вміти мотивувати здобувачів [8; 11]. Сформувати в них потрібний напрямок діяльності, враховувати психолого-педагогічні особливості особистості. Останні досягнення техніки та науки привносять значні зміни в розуміння ролі та способів використання інформаційно-комунікаційних технологій, які необхідно застосовувати для успішного залучення молоді до освітнього процесу та для ефективного, реально корисного розширення інтересу до технічної дисципліни, що вивчається [12].

Останнім часом успішне впровадження нестандартних педагогічних практик багато в чому ґрунтується на використанні інноваційних освітніх технологій [6; 8; 9] – комп'ютерних мереж, електронних освітніх середовищ, мультимедійних комплексів. Проте сьогодні основні методичні інновації освіти пов'язані із застосуванням інтерактивних методів навчання. Поняття «інтерактивний» походить від англійської «interact» («inter» – взаємний, «act» – діяти). Інтерактивне навчання – це спосіб пізнання, заснований на діалогових формах взаємодії учасників

освітнього процесу: навчання, занурене у спілкування, під час якого в учнів формуються навички спільної діяльності. Це метод, у якому «всі навчають кожного, і кожен навчає всіх» (за В.С. Д'яченко). Зберігаючи кінцеву мету та основний зміст освітнього процесу, інтерактивне навчання змінює звичні трансляючі форми на діалогові, засновані на взаєморозумінні та взаємодії.

Метод «круглого столу». Одним із способів активізації навичок усного спілкування здобувачів вищої освіти є проведення «круглого столу». Це одна з популярних та улюблених форм проведення занять, за якої здобувачі у творчій та невимушеній обстановці обмінюються думками з різних питань та проблем. Обговорення теми часто проходить із опорою на мультимедійні презентації [6; 8].

Такі заняття, на думку А.М. Матюшкіна, покликані забезпечити розвиток творчого професійного мислення, пізнавальної мотивації та професійного використання знань у навчальних умовах. Професійне використання знань – це вільне володіння мовою відповідної науки, наукова точність оперування формулюваннями, поняттями, визначеннями. Здобувачі повинні навчитися виступати в ролі доповідачів та опонентів, володіти вміннями й навичками постановки та вирішення інтелектуальних проблем і завдань, доказів та спростування, відстоювати свою точку зору, демонструвати досягнутий рівень теоретичної підготовки [7].

У всьому цьому проявляється єдність теорії та практики в науковій роботі, умови якої створюються на заняттях, які отримали назву методу «круглого столу», де здобувачі використовують знання, отримані на лекційних чи самостійних заняттях.

Таким чином, «круглий стіл» як пізнавальна форма діяльності здобувачів допомагає сформувати вміння вирішувати проблеми, зміцнювати позиції, навчитися вести дискусію. Тут здобувачі навчаються викладати думки, аргументувати свої міркування, обґрунтовувати запропоновані рішення та відстоювати свої переконання. Основний принцип «круглого столу» – збільшення активності здобувачів у дискусії. Основну частину «круглого столу» з будь-якої тематики складає дискусія на задану тему. Організовуючи «круглий стіл» або готуючи здобувача до участі в ньому, викладач формулює проблему та мету дискусії. Встановлюються правила – виступити, уважно слухати інших авторів та ставити запитання.

Метод «круглого столу» є методом проблемного навчання. Актуальність проблемного навчання на сучасному етапі модернізації

освітнього процесу очевидна, тому що в основу покладено ідею розвитку особистості. Велике значення має розташування здобувачів на таких заняттях. Тому найкраще, щоб вони сиділи розташуванні по колу, що дозволяє учаснику почуватися рівноправними.

Метод мозкового штурму – це спосіб колективного пошуку рішень для різних завдань. Його використовують у сферах, пов'язаних з аналізом інформації, де потрібно вигадувати нові продукти та створювати креативні концепції. Метою мозкового штурму є отримання нестандартних та ефективних рішень в умовах обмеженого часу. Домагаються цього за рахунок генерування максимальної кількості різноманітних ідей у процесі спільного обговорення в команді [5; 6].

Реалізація методу мозкового штурму здійснюється в кілька етапів: постановка проблеми, висловлювання ідей, генерація ідей, аналіз та оцінка пропозицій, кожен з яких здійснюється відповідно до певних умов та правил.

Перший етап – це постановка проблеми. Завдання викладача полягає в інформуванні здобувачів про тему роботи, мету та завдання освітньої діяльності. Педагог знайомить із принципами роботи, розробляє допоміжні засоби, необхідні для реєстрації ідей, а також наставник формує мікрогрупи для колективного вирішення проблем.

Другим етапом виступає висловлювання ідей, спрямоване на активізацію мисленнєвої діяльності учнів. Підвищення рівня мотивації та продуктивності навчання досягається за рахунок здійснення висловлювання ідей з урахуванням низки принципів. Так, на цьому етапі відсутні обговорення та критика висловлювань, що надає можливість вільного висунення ідей. Робота здійснюється у вигляді створення атмосфери сприяння. Також найважливішим принципом виступає свобода асоціацій і творчої уяви учнів. На цьому етапі найбільш важлива кількість висловлених ідей, ніж їхня якість. При висловлюванні ідей має бути рівноправність учасників мозкового штурму.

Також на другому етапі здійснюється фіксація ідей. Під час проведення мозкового штурму має бути зафіксована кожна ідея, навіть якщо вона повторюється. Всі учасники групи повинні бачити всі зафіксовані ідеї, тому викладачеві слід заздалегідь підготуватися до цього, наприклад, включивши попередньо інтерактивну дошку або роздавши аркуші та приладдя для запису. Важливо, щоб запропоновані висловлювання були добре помітні кожному учаснику [6].

Наступний крок – створення ідей, де здобувачі пропонують різні шляхи вирішення проблеми. Завдання викладача на цьому етапі полягає в наступному: йому необхідно показати здобувачам те, яким чином можна об'єднувати та координувати ідеї, надати приклад угруповання ідей за тією чи іншою ознакою. Здобувачам необхідне розуміння того, як можна групувати ідеї та їх комбінувати. Цей етап вважається основним, і від нього, як правило, багато в чому залежить успіх усього заняття. При генерації ідей викладач має створити атмосферу довіри, умови для відкритого спілкування без обмежень. Здобувачі мають висловлювати свої варіанти, не боятись помилитися.

Найважливішим правилом цього етапу є відсутність оцінювання. При цьому не повинно бути як негативної критики, так і позитивних коментарів, оскільки це може збити творчий настрій здобувачів. Умовою продуктивної роботи на цьому етапі є наявність незвичайних, часом фантастичних і абсурдних ідей. Здобувачі повинні комбінувати та покращувати будь-які запропоновані варіанти.

На третьому етапі здійснюється угруповання, відбір, аналіз та оцінка ідей. Цей етап є заключним і дозволяє виділити найвірніші доведені позиції. Відбір ідей відбувається з урахуванням ряду поданих критеріїв. Здобувачами аналізуються ідеї та відбираються ті, які прийняті більшістю учнів, які оптимально відповідають вимогам та позиціям з погляду і педагога, й учня [8]. На цьому етапі необхідно розуміння того, яким чином можна реалізувати ту чи іншу ідею, яких умов вона потребує для здійснення. Визначаються також засоби її реалізації: штучні, дидактичні чи опозиційні; виділяються умови, необхідні для реалізації ідеї. На цьому етапі визначається результат мозкового штурму, тому оцінювання роботи стає необхідним.

Існує ряд особливостей методу, серед яких можна виділити такі: забезпечення групової роботи над завданням; систематичність оцінки висловлених думок; відсутність розподілу пропозицій на правильні та неправильні; необхідність виявлення прихованих можливостей. Також особливістю мозкового штурму є альтернативний характер ідей, що висувуються. Важливою складовою методу є розуміння того, що висловлені думки – це ідеї загального порядку, що дозволяють визначити можливі напрями вирішення питання; вони є повними рішеннями проблеми [12].

Однією з нових форм ефективних технологій навчання є проблемно-ситуативне навчання із використанням кейсів. Це метод активного

проблемно-ситуаційного аналізу, що ґрунтується на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій (кейсів). *Метод кейс-технологій* дозволяє додатково мотивувати цільову аудиторію на заняття в межах проблем, що існують під час віддаленого (дистанційного) навчання [4; 6]. Кейс-технологія вчить самостійного пошуку потрібних знань, які набуваються в результаті активної дослідницької та творчої діяльності з розробки рішень, уміння слухати, підтримувати в дискусії або аргументувати протилежну думку, робить навчальний матеріал більш доказовим, а його засвоєння є більш ґрунтовним та міцним, формує та розвиває пізнавальні інтереси, що формує творчу особистість. Незгода в дискусії сприяє усвідомленню та аналізу думки інших та своєї власної.

Відомо, що найвищі результати в процесі навчання забезпечує активна позиція людини, коли вона постає як суб'єкт пізнання, а не чийсь об'єкт, навіть найдосконалішої викладацької діяльності. І як би не змінювались навчальні програми, головним завданням навчання залишається навчити здобувача думати [5]. І у зв'язку з цим переважно пасивна чи монологізована система сучасної технічної освіти постає як серйозна проблема.

Введення діалогу в освітній процес – це один із найважливіших аспектів проблеми активізації пізнавальної діяльності в процесі навчання здобувачів та підвищення кваліфікації слухачів. Наша система вищої освіти, як правило, цього не враховує. Лекція – найпоширеніша форма навчання – практично виключає можливість діалогу [6]. Тому у навчанні ми часто стикаємося з пасивністю здобувачів, з відсутністю інтересу до навчальної дисципліни, що вивчається, внаслідок того, що він ще в школі звик, що знання подаються педагогом як щось об'єктивне, що не викликає сумнівів.

Сучасний методичний досвід викладання пропонує різноманітні форми та методи активізації лекційних занять, такі як лекція-бесіда, лекція-дискусія, лекція з розбором конкретних ситуацій. Однак і ці модернізовані форми приховують ті самі небезпеки і труднощі, що й традиційна, класична лекція.

Одним із ефективних методів активації процесу навчання вважається метод проблемного викладу [12]. За такого підходу лекція стає схожою на діалог, у якому спочатку висуваються кілька ключових постулатів на тему лекції, виклад вибудовується за принципом самостійного аналізу та узагальнення здобувачами навчального матеріалу, що дозволяє зацікавити здобувача, залучити його до процесу навчання.

Інтерактивні методи на лекціях в жодному разі не замінюють лекційний матеріал, але сприяють його кращому засвоєнню та формують особистісне ставлення до матеріалу, що вивчається, навички професійної поведінки.

Іншим ефективним методом можна назвати *метод конкретних навчальних ситуацій* (КНС). За цим методом навчання здобувач самостійно змушений приймати рішення та обґрунтовувати його [6].

Накопичений досвід інтерактивного навчання показує, що за допомогою його форм, методів і засобів можна ефективно вирішувати цілу низку завдань, які часом недоступні традиційному навчанню:

- формувати не лише пізнавальні, а й професійні мотиви та інтереси;
- давати цілісне уявлення про професійну діяльність;
- вивчати практичну роботу, формувати соціальні вміння й навички взаємодії та спілкування, індивідуального та спільного прийняття рішень, виховувати відповідальне ставлення до справи.

При отриманні спеціальних знань необхідно виходити із чотирьох рівнів засвоєння [6]: впізнавання, застосування, дослідження і творчість. Спеціальні знання не можуть піднятися вище за перший-другий рівні, якщо в навчанні переважають інформаційно-ілюстративні та репродуктивні методи, самостійна робота виконується за готовим зразком і не вимагає творчого підходу до вирішення того чи іншого завдання. Необхідно пам'ятати, що не всяке засвоєння знань забезпечує необхідний розумовий розвиток здобувачів, а тільки такий, що сприяє подальшому саморозвитку особистості, поглибленому проникненню у світ нового та невідомого. Однак у практиці навчання технічного напрямку найчастіше вирішуються завдання репродуктивного типу та значно рідше – навчально-творчі.

Значення використання в освітньому процесі інтерактивних методів навчання полягає насамперед у підвищенні якості підготовки фахівців. Сенс цих прийомів ось у чому [8–12]:

- у підвищенні навчально-пізнавальної активності здобувачів, інтересу до навчальних занять;
- ініціюванні самостійної мисленнєвої діяльності;
- розвитку творчого потенціалу особи здобувача;
- створенні комфортного середовища для навчання та виховання майбутнього спеціаліста;
- створенні умов для формування професійно значимих особистісних якостей.

Висновки. Інтерактивне навчання передбачає відмінну від традиційної освіти логіку освітнього процесу, в якому навчання походить не від вивчення теоретичного матеріалу до практики, а від формування нової інформаційної бази до її теоретичного осмислення. Досвід і знання всіх учасників за інтерактивного навчання є джерелом їх взаємного навчання. Коли учасники інтерактивного навчання діляться своїми знаннями та досвідом, то вони беруть на себе частину функцій викладача, що підвищує їхню мотивацію в навчанні та сприяє його більшій ефективності.

Література

1. Скляр О.Г., Скляр Р.В. Методичні аспекти проведення ділових ігор на прикладі дисципліни «Машини, обладнання та їх використання в тваринництві». *Зб. наук.-метод. пр. ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі»*. 2012. Вип. 16. С. 90–94.
2. Скляр Р.В. Участь роботодавців у підвищенні якості підготовки випускників закладів вищої освіти. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ*. Мелітополь, 2021. Вип. 24. С. 74–81.
3. Фактори розвитку та напрями вдосконалення дистанційної форми навчання в системі вищої освіти України / О.Г. Романовський, О.В. Квасник, В.М. Мороз та інші. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Т. 74. №6. С. 20–42.
4. Освітні технології: навч.-метод. посібн. / укл. О.М. Пехота. К., 2002. 255 с.
5. Сучасні педагогічні технології / А.С. Нісімчук, О.С. Падалка, О.Т. Шпак. К., 2000. 368 с.
6. Пометун І. О. Сучасний урок. *Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібник*. К. : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
7. Зюзіна І.П. Педагогічна майстерність. К. : Знання, 2004. 234 с.
8. Скляр О.Г., Скляр Р.В. Технологія інтерактивного навчання. *Зб. наук.-метод. пр. ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в вищому навчальному закладі»*. 2013. Вип. 17. С. 155–158.
9. Дереза О.О. SMART-технології у вищій освіті. *Зб. наук.-метод. пр. ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти»* ТДАТУ. Мелітополь, 2020. Вип. 23. С. 51–56.
10. Капська А.Й. Соціальна педагогіка: підручник. 4-те вид. К. : ЦУЛ, 2009. 486 с.

11. Скляр О.Г., Скляр Р.В. Концепції розвитку «гнучких навичок» викладачів вищої школи. *Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти: зб. наук.-метод. праць ТДАТУ*. Мелітополь, 2021. Вип. 24. С. 18–25.

12. Скляр О.Г., Скляр Р.В. Застосування методів проблемного навчання при викладанні дисциплін механізації тваринництва. *Зб. наук.-метод. пр. ТДАТУ «Удосконалення освітньо-виховного процесу в закладі вищої освіти»*. 2019. Вип. 22. С. 9–18.

Skliar A., Skliar R. Use of interactive learning methods in the educational process

Summary. The article presents the essence, purpose and formulated tasks of the most widespread interactive teaching methods. The principles on which the implementation of these methods by teachers in the educational process of a higher education institution is based are highlighted.

Key words: interactive methods, teacher, higher education seeker, competence, round table, brainstorming, case technology.

